

*До разової спеціалізованої вченої ради ДФ № 051.03
приватного закладу вищої освіти
«Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова»
18028, м. Черкаси, вул. Нечуя-Левицького, 16*

ВІДГУК

офіційного опонента

на дисертаційну роботу Оу Венъханя

на тему: «Організаційно-економічне забезпечення управління інноваційним розвитком корпоративних інтеграційних об'єднань», представлена на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка», галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Актуальність теми.

Сучасний етап розвитку економічної науки характеризує посилення уваги до корпоративних інтеграційних процесів. На сучасному етапі досить відчутно виявляються обмеження щодо втручання держави у процеси корпоративних інтеграційних об'єднань. Проблеми економічної інтеграції, зокрема на корпоративному рівні, стали ще актуальнішими у трансформаційній економіці. Особливістю України є її досить велика територія і різноманітні природні, економічні та соціальні умови, які надають безпосередній вплив на створення ефективної економіки. Природно, що питання розміщення галузей господарства, розвитку окремих територій в нових економічних реаліях, формування територіальних пропорцій і єдиного економічного простору здобувають особливо важливе значення.

В своїй роботі автор наголошує, що найбільш ефективною формою розміщення виробничих сил в умовах глобалізації виступають інтегровані корпоративні об'єднання, що концентрують значну чисельність населення та обсяги господарської діяльності, а також здійснюють регулювання діяльності що дозволяє підвищити конкурентоспроможність і забезпечити сталий розвиток територій України.

Розкривається проблема формування та наводиться умови виникнення корпоративних інтегрованих об'єднань у умовах сучасного геоекономічного простору. Визначено основні характеристики трансформаційних змін соціально-економічної системи і принципів формування національних соціально-економічних систем.

Особливо важливим є розроблений автором підхід до оцінки ефективності функціонування корпоративних інтегрованих об'єднань на основі динамічного

соціально-економічного розвитку, що дозволяє надати оцінку ефективності в залежності від мінливих з часом пріоритетів за рахунок зміни порядку зростання показників.

Позитивною рисою рецензованої роботи є логічна послідовність її структури: на основі глибокого аналізу функціонування корпоративних інтегрованих об'єднань та динамічних процесів розвитку соціально-економічних систем з врахуванням інфраструктурного забезпечення, автор розробляє структурно-динамічну оцінку розвитку корпоративних інтегрованих об'єднань та пропонує певні механізми регулювання розвитку корпоративних інтегрованих об'єднань. Отже тема дисертаційного дослідження є надзвичайно актуальною, відповідає потребам стратегії національного розвитку та інноваційної діяльності в економіці України.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційна робота виконана згідно з планами наукових досліджень ПЗВО «Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова». Основу дисертації становлять теоретично-методичні і практичні розробки, що є частиною науково-дослідних робіт: «Моделювання ефективності фінансово-економічної діяльності виробничих підприємств в умовах цифрової економіки» (номер державної реєстрації 0123U102552), в межах якої автором виконано підрозділи «Тенденції та динаміка інноваційного розвитку корпоративних інтеграційних об'єднань», «Стратегічні цілі та обґрунтування інноваційного розвитку корпоративних інтеграційних об'єднань», «Визначення системи критеріїв для оцінки ефективності інноваційного розвитку корпоративних інтеграційних об'єднань» та надано ґрунтовний економічний аналіз тенденцій, стану та динаміки інноваційного розвитку КІО; «Економічна ризикологія, моделювання оцінювання систем корпоративної інтеграції та фінансового контролінгу» (номер державної реєстрації 0123U103855), в рамках якої розроблено концептуалізацію організаційно-економічного забезпечення управління інноваційним розвитком КІО; «Технології управління корпоративними інтеграційними процесами в умовах інтелектуалізації економічного стратегування та інноваційного розвитку» (номер державної реєстрації 0124U 002684), за результатами якої представлено впровадження інноваційної складової в забезпечення результативності інтеграційних перетворень корпоративних об'єднань та запропонована інтелектуалізація організаційно-економічного забезпечення управління інноваційним розвитком КІО.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій.

Для досягнення мети й розв'язання визначених завдань у роботі використано систему загальнонаукових і спеціальних методів та способів, а саме: абстракції, бібліометричного та морфологічного аналізу, монографічного методу, індукції та дедукції – для теоретичного узагальнення концептуальних підходів до управління інноваційним розвитком КІО та дослідження інституціонального забезпечення і міжнародного досвіду у сфері інноваційного розвитку КІО; групування, контент-аналізу та структурно-функціонального синтезу – для визначення сучасного стану, особливостей та детермінантів інноваційного розвитку організаційно-економічного середовища КІО; економіко-статистичного, канонічно-кореляційного та порівняльного аналізу – для аналізу тенденцій, стану і динаміки інноваційного розвитку КІО; експертних оцінок, інтерв'ю та анкетування – для визначення системи критеріїв для оцінки ефективності інноваційного розвитку КІО; аналізу ієрархій – для обґрунтування впровадження інноваційної складової в забезпечення результативності інтеграційних перетворень корпоративних об'єднань; логіко-структурного аналізу, моделювання та формалізації – для інтелектуалізації та розробки методичного забезпечення формування організаційно-економічного механізму управління інноваційним розвитком КІО; графічного – для візуального представлення окремих наукових результатів.

Інформаційну базу дослідження становлять наукові праці провідних вітчизняних і зарубіжних вчених з питань економіки, менеджменту, корпоративного управління, офіційні матеріали Державної служби статистики України і місцевих органів статистики, дані фінансової та статистичної звітності акціонерних товариств, корпоративних підприємств, інформаційно-аналітичні ресурси мережі Інтернет, результати спостережень, виконаних автором.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в удосконаленні та розробці теоретичних положень і організаційно-економічного забезпечення управління інноваційним розвитком корпоративних інтеграційних об'єднань, а саме:

удосконалено:

процедуру визначення системи критеріїв для оцінки ефективності інноваційного розвитку корпоративних інтеграційних об'єднань, яка, на відміну від існуючих, враховує такі фактори, як: стратегічну відповідність; фінансові показники; оцінку технологічних інновацій; задоволення клієнтів; людський капітал; стратегічне партнерство; ризики і віддачу; прийняття рішень; суспільну відповідальність;

організаційно-економічний механізм управління інноваційним розвитком корпоративних інтеграційних об'єднань, мета якого полягає у створенні

стратегічної спрямованості для інноваційної діяльності корпоративних підприємств і досягненні конкурентних переваг на ринку та який базується на комплексі принципів: системності, стратегічності, інтеграційності, партнерства, комплексності, наукової обґрунтованості, адекватності, альтернативності, економічної ефективності, інформаційної єдності, гнучкості й вирішує низку основних пріоритетно-важливих завдань;

процес впровадження інноваційної складової в забезпечення результативності інтеграційних перетворень корпоративних об'єднань, котрий комплексно поєднує ознаки: інноваційності; глобалізації, стратегічності альянсів, флексибільності та адаптивності; інтеграції ресурсів; регуляторної відповідності й корпоративної відповідальності; синергетичного ефекту, що відповідають вимогам сучасного динамічного бізнес-середовища;

здобули подальший розвиток:

концептуальна модель інноваційного розвитку організаційно-економічного середовища корпоративного інтеграційного об'єднання, що зосереджена на постійному впровадженні нових ідей, технологій і методів для покращення ефективності та результативності корпоративних об'єднань та яка базується на векторах: інноваційних технологій; інноваційного менеджменту; кластеризації та партнерства; створення інноваційної культури;

класифікація типів інновацій на основні показники економічної діяльності корпоративного інтеграційного об'єднання, яку було розширено і доповнено наступними категоріями інновацій: продуктовими; процесними; організаційними; маркетинговими; технологічними; екологічними; соціальними; фінансовими; правовими; логістичними; цифровими; крос-секторальними; інноваціями в управлінні ресурсами та у відносинах з клієнтами;

модифікована модель інноваційного розвитку корпоративного інтеграційного об'єднання, що відображає сукупність управлінських, організаційних й економічних механізмів, спрямованих на стимулювання і реалізацію інноваційних процесів у рамках об'єднання та яка враховує специфіку функціонування КІО, зокрема, інтеграцію таких суб'єктів господарювання з різною структурою, ресурсами й інтересами;

стратегія інтелектуалізації організаційно-економічного забезпечення управління інноваційним розвитком в корпоративних інтеграційних об'єднань, мета якої полягає у покращенні використання інтелектуальних ресурсів в процесах прийняття рішень й оптимізації управлінських дій і яка передбачає: застосування штучного інтелекту; створення системи управління знаннями; стимулювання інноваційного мислення; партнерство з технологічними компаніями та стартапами; впровадження гнучких методологій управління; розвиток культури відкритості та співпраці; створення інноваційних фінансових інструментів.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що розроблені авторські положення доведені до рівня прикладних можливостей. Наукові результати дисертаційної роботи знайшли практичне застосування у державних установах, на підприємствах, в організаціях і громадських об'єднаннях.

Загальна оцінка змісту дисертаційної роботи.

Аналіз змісту поданої дисертації свідчить про логічну послідовність викладення матеріалів дослідження та структурованість роботи, яка містить достатню кількість графічних даних, таблиць і рисунків.

У першому розділі «Теоретичні засади формування організаційно-економічного забезпечення управління інноваційним розвитком корпоративних інтеграційних об'єднань» сформоване авторське розуміння сутності і змісту інноваційного розвитку КІО як процесу впровадження новаторських підходів, технологій та стратегій у діяльність організацій, що мають за мету поліпшення їхніх корпоративних інтеграційних процесів і результатів. Запропоновано інноваційний блок розвитку КІО та визначений склад елементів системи управління інноваційною діяльністю КІО. Для ґрунтовного розуміння КІО та їх інноваційного розвитку у сучасному бізнес-середовищі були обґрунтовані практичні аспекти інноваційного розвитку КІО, що включають загальні та спеціальні елементи. Також визначені і обґрунтовані конкретні переваги від інноваційного розвитку КІО. На противагу зазначеним перевагам, були виокремлені головні загрози зовнішнього середовища, в якому відбувається інноваційний розвиток КІО. Запропоновано відповідні принципи для успішного інноваційного розвитку КІО, враховуючи загрози зовнішнього середовища.

Запропоноване визначення корпоративного інтеграційного об'єднання (КІО), як групи взаємопов'язаних інтегрованих виробничих корпорацій та компаній, які спільно займаються бізнесом під керівництвом єдиного центру. Головною метою створення таких об'єднань є досягнення синергетичного ефекту, що означає забезпечення зростання результативності, конкурентоспроможності та стійкого розвитку бізнесу учасників.

Проведено аналіз інституціонального забезпечення інноваційного розвитку КІО в Україні, зокрема, виявлено його недоліки та недосконалість в контексті сучасного бізнес-середовища, а також з огляду міжнародного досвіду у сфері інноваційного розвитку корпоративних інтеграційних об'єднань з метою виявлення кращих практик, які можливо залучити в українське законодавство.

У другому розділі «Аналіз тенденцій, стану та динаміки інноваційного розвитку корпоративних інтеграційних об'єднань» проведено аналіз тенденцій та

динаміки інноваційного розвитку корпоративних інтеграційних об'єднань, в результаті якого встановлено, що корпоративний сектор України демонструє стійке зростання кількості корпоративних підприємств, зокрема, товариств з обмеженою відповідальністю, які стали найбільш поширеною формою ведення бізнесу.

Встановлено, що інноваційний розвиток корпоративних інтеграційних об'єднань є однією з головних тенденцій сучасного бізнесу. Впровадження цифрових технологій, автоматизація бізнес-процесів і активна адаптація до змін ринкового середовища дозволяють компаніям залишатися конкурентоспроможними. Інтеграція нових управлінських підходів, співпраця з стартапами і впровадження екологічних інновацій сприяють підвищенню ефективності корпоративних структур та забезпечують їх стійкість і зростання в умовах глобалізації.

З'ясовано, що інноваційний розвиток відіграє вирішальну роль у забезпеченні конкурентоспроможності КІО. Використання сучасних технологій, таких як штучний інтелект і автоматизація, сприяє підвищенню ефективності бізнес-процесів і дозволяє адаптуватися до зовнішніх викликів.

В результаті аналізу встановлено, що система критеріїв для оцінки інноваційного розвитку враховує різноманітні аспекти, зокрема технологічні нововведення, задоволення клієнтів, ефективність використання людського капіталу, фінансові показники та стратегічну відповідність. Комплексна оцінка цих факторів дозволяє виявити сильні та слабкі сторони інноваційної діяльності корпоративних об'єднань, що, у свою чергу, допомагає оптимізувати стратегії розвитку та зберігати лідерські позиції на ринку.

У третьому розділі «Концептуалізація організаційно-економічного забезпечення управління інноваційним розвитком корпоративних інтеграційних об'єднань» обґрунтовано, що формування організаційно-економічного механізму управління інноваційним розвитком корпоративних інтеграційних об'єднань є важливим елементом забезпечення їхньої конкурентоспроможності та стійкості на ринку. У сучасних умовах, коли інновації стають ключовим фактором успіху, цей механізм забезпечує системний підхід до управління інноваційними процесами та координацію діяльності різних підрозділів об'єднання. Гнучкість, інтеграція сучасних технологій, ефективне використання фінансових і людських ресурсів дозволяють успішно впроваджувати інновації та забезпечувати сталий розвиток.

Доведено, що важливою складовою цього механізму є стратегічне планування, моніторинг та управління ризиками. Ефективна взаємодія підсистем і підрозділів, що забезпечують інноваційний розвиток, дозволяє оптимізувати процеси та швидко адаптуватися до змінних ринкових умов.

Успішне застосування організаційно-економічного механізму сприяє підвищенню продуктивності, створенню нових можливостей для бізнесу та підтримці лідерських позицій на ринку.

Визначено, що впровадження інноваційної складової в інтеграційні процеси корпоративних об'єднань є критичним елементом для досягнення високої ефективності та конкурентних переваг. Інновації дозволяють компаніям оптимізувати внутрішні бізнес-процеси, підвищувати продуктивність і адаптуватися до динамічних умов ринку. Однак для успішної реалізації цих перетворень важливо забезпечити не лише технологічні інвестиції, але й зміни в корпоративній культурі, управлінських структурах та підходах до розвитку. Це вимагає комплексного підходу, що включає стратегічне планування, моніторинг і адаптацію процесів інтеграції, що сприяють довгостроковому успіху.

Теоретична цінність і практичне значення результатів.

Дисертаційне дослідження Оу Венъхана є самостійною науковою роботою, всі результати якого одержані безпосередньо автором і знайшли відображення в одноосібних наукових публікаціях.

Основні положення і висновки, отримані в процесі дослідження, доповідалися та обговорювалися на міжнародних науково-практичних конференціях: «Актуальні проблеми сучасного управління в соціально-економічних, гуманітарних та технічних системах (м. Одеса, 16 листопада, 2023 р.); «Підприємництво та бізнес-адміністрування у воєнний час: сучасні виклики, тренди та трансформації (м. Харків, 01-28 лютого 2024 р.) та «Бізнес-аналітика в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю» (м. Київ, 01 березня 2024 р.).

Запропоновані автором рекомендації впроваджені в практичну діяльність органів державного управління та місцевого самоврядування, а також всі представлені розробки знайшли своє впровадження в практичну діяльність багатьох корпоративних структур та виробничих підприємств, які функціонують в Україні, що підтверджується відповідними актами впровадження.

Повнота відображення результатів дослідження в опублікованих працях.

Основні результати дисертаційної роботи опубліковані в 7 наукових працях (3 статті у наукових фахових виданнях України; 1 стаття у науковому іноземному виданні; 3 тез доповідей за матеріалами наукових конференцій). Загальний обсяг публікацій становить 3,24 д.а. (всі публікації здобувача є одноосібними).

Кількість наукових праць та їх обсяг відповідає вимогам МОН України щодо публікацій основного змісту та наукових результатів дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю «Економіка».

Відповідність змісту дисертації основним положенням дослідження.

Рівень викладання дисертації відповідає вимогам. Мова дисертації чітка, лаконічна і грамотна. Стиль надання тексту дисертації носить науково-переконливий характер. Дисертація відповідає вимогам МОН України, що пред'являються до результатів дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка», галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки».

Зауваження до змісту дисертаційної роботи.

Поряд із позитивними враженнями від дисертаційного дослідження, окремі висновки і пропозиції, зроблені автором носять дискусійний характер, в дисертаційній роботі є ряд дискусійних питань, які потребують роз'яснення та подальшого удосконалення для посилення якісних характеристик рецензованого дисертаційного дослідження.

Вважаємо за доцільне висловити наступні зауваження:

1. Як зазначено в роботі на ст. 62-63 «для досягнення успіху в інноваційному розвитку, об'єднання можуть встановлювати партнерства з іншими організаціями, що мають спеціалізовані знання та ресурси», слід вказати який саме механізм пошуку і встановлення вказаного партнерства.

2. Бажано було б надати більш ґрунтовну характеристику розглянутим дисертантом таким економічним категоріям як «корпоративне інтеграційне об'єднання», яке на думку автора є групою взаємопов'язаних та інтегрованих виробничих корпорацій та компаній, які спільно працюють під керівництвом єдиного центру», вказавши умови виникнення такого єдиного центру (ст. 69).

3. Потребує більш конструктивного пояснення сутності корпоративне інтеграційне об'єднання визначене, як стратегічна альянсова структура, що включає декілька корпорацій або компаній, які об'єднуються під єдиним управлінням для досягнення взаємовигідних цілей (ст. 124).

4. Доцільно вказати на особливості «державного стимулювання через створення сприятливих умов для інновацій, що має значний вплив на успішність інноваційних ініціатив корпоративних інтеграційних об'єднань», яке в останні часи значно зменшилося (ст. 138).

5. Рекомендується акцентувати більше уваги на «організаційно-економічному механізмі управління інноваційним розвитком корпоративних

інтеграційних об'єднань», який, на думку автора, є складною системою взаємодіючих елементів, що об'єднує в собі організаційні, економічні, менеджерські та стратегічні аспекти управління (ст. 176).

Викладені вище зауваження не знижують загального науково-теоретичного та практичного значення проведеного дослідження і можуть бути знятими шляхом доведення позиції автора у ході захисту.

Загальний висновок.

Актуальність теми дослідження, науковий рівень і практичне значення дисертації відповідають вимогам, що ставляться до дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії. Дисертація відповідає напрямку спеціальності «Економіка», галузі знань «Соціальні та поведінкові науки».

Роботу позитивно характеризує продумана структура, логіка побудови і уточнення основної робочої гіпотези, обґрунтованість і доказовість методичних підходів щодо розв'язання завдань, які поставлено.

У підсумку можливо констатувати, що подана до захисту дисертаційна робота на тему: «Організаційно-економічне забезпечення управління інноваційним розвитком корпоративних інтеграційних об'єднань» є закінченою науковою працею, вона має значне теоретичне і практичне значення, виконана на достатньо високому науковому та професійному рівні.

Дисертаційна робота повністю відповідає вимогам до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії, а саме вимогам пунктів 6, 7, 8 і 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 р. № 44, а її автор Оу Веньхань заслуговує присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка», галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки».

Офіційний опонент:

доцент кафедри менеджменту
Класичного приватного університету
кандидат економічних наук

Марина КАРПУНІНА

Підпис Карпуніної М.С. ЗАСВІДЧУЮ:

Вчений секретар
Класичного приватного університету
к.держ. упр., доцент

Катерина НАБОКА